

Ochrona przed rakiem w dorosłym życiu. Zaszczep dziecko przeciw HPV

Od 1 września w każdej przychodni POZ możesz bezpłatnie zaszczepić przeciw HPV dziecko, które skończyło 9 lat, a jest jeszcze przed 14. urodzinami. Zmiany umożliwiają ich realizację również w szkołach podstawowych. To szczepienie w dorosłym życiu uchroni je przed nowotworem

Szczepienie przeciw HPV to zabezpieczenie na całe życie

Rak szyjki macicy stanowi w Polsce od wielu lat poważny problem epidemiologiczny. Choć liczba zachorowań stopniowo się zmniejsza, to pozostaje wciąż na zbyt wysokim poziomie. Każdego roku rozpoznaje się około trzech tysięcy nowych przypadków choroby - większość to nowotwory w wysokim stopniu zaawansowania.

Główną przyczyną raka szyjki macicy jest utrzymująca się infekcja wirusem zwanym brodawczakiem ludzkim (HPV). Do zakażenia może dojść w czasie stosunku płciowego, jak również w przypadku bezpośredniego kontaktu ze skórą osoby zakażonej. Prezerwatywa przed nim nie chroni.

Szacuje się, że 50-80 proc. mężczyzn i kobiet zostanie zakażonych HPV przynajmniej raz w życiu. U kobiet w większości infekcja szyjki macicy goi się spontanicznie. Jednak w 10 proc. przypadków wirus zostaje i powoduje zmiany przedrakowe lub nowotworowe.

Szczepienia przeciw wirusowi HPV zapobiegają przede wszystkim rakowi szyjki macicy, ale również innym nowotworom, które może powodować wirus brodawczaka ludzkiego (HPV). W krajach, które wprowadziły szczepienia przeciw HPV, liczba zakażeń spadła nawet do 90 procent. Szczepiąc się, kobieta zmniejsza o 70 procent ryzyko zachorowania na raka szyjki macicy. U mężczyzn natomiast

szczepienia chronią przed rakiem prącia. HPV przenosi się głównie drogą płciową, dlatego szczepienie chłopców zapobiega również przenoszeniu się zakażenia na kobiety. Jest to bardzo ważny krok w prewencji nowotworów.

Kto zyskał prawo do szczepienia

W czerwcu 2023 roku Ministerstwo Zdrowia rozpoczęło Powszechny program szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego. Od 1 września 2024 obejmuje on dziewczynki i chłopców po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia. Eksperci podkreślają, jak istotne jest szczepienie dzieci w tym wieku. Im wcześniej szczepionka przeciw HPV zostanie podana, tym szybciej i skuteczniej zadziała. Szczepienie jest dobrowolne i bezpłatne – podkreśla w liście skierowanym do rodziców Minister Zdrowia Izabela Leszczyna.

Nadal szczepionka 2-walentna Cervarix przeciw HPV jest bezpłatna dla wszystkich dzieci od 9 do 18 lat. Dzieci mogą zostać bezpłatnie zaszczepione przeciw HPV, jeśli lekarz wystawi e-receptę. Wówczas rodzic realizuje e-receptę w aptece, umawia dziecko na szczepienie bezpośrednio w przychodni POZ i przynosi szczepionkę.

Jak zapisać dziecko na szczepienie?

Możesz umówić dziecko na szczepienie przeciw HPV w Twojej przychodni podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). To teraz główna

ścieżka zapisywania dziecka na szczepienie.

Od września przychodnie POZ nie mają obowiązku zgłaszania dostępnych terminów szczepienia do systemu e-zdrowia, dlatego nie do każdej przychodni umówisz się:

- przez Internetowe Konto Pacjenta
- przez aplikację mojejKP
- przez infolinię 48 800 100 101 (w godzinach od 8.00–18.00).

Przyprowadź na szczepienie dziecko zdrowe, bez objawów ostrej infekcji i wysokiej gorączki.

Zapisując dziecko na to szczepienie, można wybrać jedną z dwóch dostępnych szczepionek (2-walentną Cervarix lub 9-walentną Gardasil9). Obie

szczepionki dają porównywalne korzyści. Szczepienia przeciw HPV mają schemat dwudawkowy. Odstęp pomiędzy dawkami szczepionki wynosi od 6 do 12 miesięcy.

Co warto wiedzieć o szczepieniu przeciw HPV

Szczepionka przeciw HPV jest szczepionką przeciwwirusową. Pierwszą szczepionkę przeciw HPV opracowano w 2006 roku. Szczepionki przeciw HPV są bardzo nowoczesne, wytworzone je metodami inżynierii genetycznej z wykorzystaniem zaawansowanych technologii rekombinacji DNA. Zawierają cząstki wirusopodobne – fragmenty osłonki białkowej wirusa, bez wirusowego DNA, stąd poprzez szczepienie nie można się zakażać.

Jak działa szczepionka? Po wstrzyknięciu mobilizuje układ odpornościowy do wytworzenia przeciwciał i uruchamia mechanizm służący zapewnieniu długotrwałej ochrony przed wirusem HPV. Szczepionki przeciw HPV produkowane są metodami genetycznymi (technologia rekombinacji DNA), bardzo podobnymi do tych wykorzystanych w produkcji szczepionki przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, podawanej małym dzieciom od razu po urodzeniu. Są pozbawione materiału genetycznego, nie zawierają DNA wirusa HPV, są niezdolne do wywoływania zakażeń.

Więcej informacji o HPV i szczepieniach znajdziesz na stronie www.gov.pl/hpv

Co robić gdy dziecko jest już po pierwszej dawce?

Twoje dziecko przyjęło już pierwszą dawkę poza programem? Teraz może otrzymać bezpłatnie drugą. Umów je na szczepienie w ramach programu. Jeżeli pierwsza dawka nie jest widoczna na IKP, w trakcie wizyty w POZ pokaż potwierdzenie przyjęcia pierwszej dawki. Placówka wprowadzi tę informację do systemu, a przyjęcie drugiej dawki będzie już widoczne na IKP.

Jeśli Twoje dziecko urodziło się w 2010 r. i pierwszą dawkę przyjęło przed ukończeniem 14. roku życia, to może otrzymać drugą dawkę po 14. urodzinach.

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

ul. Kossutha 13 40-844 Katowice

www.nfz-katowice.pl

www.nfz.gov.pl

Telefoniczna Informacja Pacjenta

800 190 590